№. 63. w Piątek dnia 15. Marca 1850.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński.

My Fryderyk Wilhelm, z Bożéj łaski, król pruski itd. itd. rozporządzamy za zgodą obu izb, na obszar całéj monachii, z wyjątkiem części kraju położonych po lewym brzegu Renu, co następuje: (dalszy ciąg.)

§. 9. Ustanowienie rentów celem przekazania ich bankowi rentowemu.

Jeżeli przy abluicyi oświadczy, iż nie chce wcale korzystać z danéj mu §. 64. prawa o abluicyi ciężarów etc. sposobności abluowania stałéj renty pieniężnéj, wstępującéj w miejsce ciężarów realnych, wypłacając gotówką jéj kapitał, natenczas zwierzchność regulacyjna z urzędu wnieść musi o abluicyą renty pieniężnéj przez bank rentowy. Jeżeli zobowiązany chce na mocy §. 64. uskutecznić abluicyą przez opłacenie ośmnastokrotnéj ilości, a jeżeli uprawniony chce korzystać z danego mu w czwartém zdaniu powyżéj wymienionego §. 64. prawa żądania dwudziestoletniéj ilości w papierach rentowych, natenczas zastósować należy przepisy dane w §§. 59—63. niniejszego prawa. Co się tyczy owych stałych opłat pieniężnych, które wprawdzie stósowne są do abluicyi przez banki rentowe, względem których jednakże, aby sumę ich coroczną wypośrodkować, żadnéj innéj nie potrzeba regulacyi (§§. 50. i 52.) prócz przypadku oznaczonego §. 65. prawa abluicyi ciężarów realnych — może o ich abluicyą przez bank rentowy wnieść do zwierzchności regularnéj równie uprawniony jako też zobowiązany, w razie zaś przez §. 56. i §. 65. prawa o abluicyi ciężarów realnych oznaczonym, tylko uprawniony.

§. 10. W każdym razie, kiedy następuje abluicya renty przez bank rentowy, wypłaca zobowiązany tylko dziewięć dziesiątych całkowitéj ustawionéj renty pieniężnéj (§. 64. prawa o obl. c. r.). Opuszcza mu się jedna dziesiąta renty, rachując od dnia, w którym ona do banku rentowego przechodzi. — Zobowiązany może jednakże wybierać, czy chce całkowitą rentę, czy chce całkowitą rentę, czy też tylko jéj dziewięć dziesiątych na przyszłość do banku rentowego opłacać. Na ilość wynagrodzenia uprawnionego nie ma to jednak żadnego wpływu i skraca się tym sposobem tylko przez opłacenie całéj sumy czas amortyzacyi renty. Od raz uczynionego wyboru zobowiązany odstąpić nie może. — Prawo to skrócenia czasu amortyzacyi przez zapłacenie całéj renty, które służy zobowiązanemu, ustaje jednakże, skoro na mocy przepisu w §. 99. prawa o a. c. r. przekazują się bankowi rentowemu remanenta. W takim razie zobowiązany płacić jeszcze musi bankowi osobną corocznie rentę w ilości dwudziestéj części sumy owych remanentów, celem ich amortyzacyi.

§. 11. Skoro jednak przekazana wedle tego (§. 10.) bankowi renta nie składa się z całych srbr. groszy, natenczas nie może być bankowi przekazaną. Musi owszem takie cząstki renty złożone z fenygów, jako też w ogóle renty, które po odciągnieniu dziesiątéj części lub oddane w całości do banku, mniéj niż srgr. wynoszą, zobowiązany abluować gotówką w kapitale wedle przepisu w pierwszym ustępie §. 64. prawa o abl. c. r.

§. 12. W recesie, który spisze się o abluicyi i regulacyi, ustanowi się także wypadek separacyi między zobowiązanym a bankiem (§. 10.), między zobowiązanym a dotychczas uprawnionym, nakoniec między tym a bankiem. Praw banku przestrzegać przytém będzie z urzędu zwierzchność regulacyjna, nie potrzeba zatém przyzywać dyrekcyi banku.

§. 13. Jeźli ciężary jakiéj własności ziemskiéj są już zamienione na stałą rentę pieniężną, kiedy prawo niniejsze ogłoszoném zostanie, natenczas jeźli ta renta ma być abluowaną przez bank, trzeba osobny spisać reces o wymienionéj w §. 12. separacyi. Sprzeczki, któreby przytém (§§. 6., 8. do 13.) powstać miały, rozstrzygnąć należy w téjże saméj czynności przepisanéj prawem przy abluicyi.

§. 14. Recesy spisane o stosunku stron interesowanych do banku (§. 12. i 13.) musi zawsze zwierzchność regulacyjna potwierdzić i dyrekcyi banku udzielić. — Jedynie na mocy takiego recesu bank przyjąć może rentę.

§. 15. Czas, w którym bank rentę przyjąć może i kiedy mu ją po raz pierwszy opłacić trzeba, wyznaczy dyrekcya banku rentowego.

§. 16. Przekazanie renty do banku, może tylko nastąpić 1. Kwietnia i 1. Października.

§. 17. Aż do chwili przyjęcia, musi zobowiązany, jeźli uskutecznienie separacyi wprzódy nastąpiło (§. 104. prawa o abl. c. r.) płacić rentę dotychczasowemu uprawnionemu.

§. 18. Ściąganie i zabezpieczenie rentów.

Renty bankowi przekazane mają przy konkurencyi z innemi zobowiązaniami obciążonego gruntu toż samo prawo pierwszeństwa, które służy podatkom rządowym. Nie potrzebują być zapisane w księdze hipotecznéj obciążonego gruntu, księga ta jednak na czas trwania amortyzacyi, będzie w banku rentowym na zastawie. — Wszystkie te w księdze hipotecznéj zapisane ciężary, których miejsce zajęły renty, mażą się bez kosztów, a natomiast również bez kosztów zapisuje się w księdze hipotecznéj, że grunt obowiązany jest do placenia renty bankowi. — Zwierzchność separacyjna wnosi o zmazanie skoro tylko dyrekcya banku przyjęła rentę i zaspokoiła uprawnionego.

§. 19. Budynki, które za rentę bankowi odpowiadają, musi zobowiązany na żądanie dyrekcyi banku zabezpieczyć w jakiéj asekuracyi ogniowéj aż do wartości, za którą zezwalają zasady téjże asekuracyi. Dyrekcya banku może zobowiązanego zmusić do tego przez egzekucyą administracyjną. — Dyrekcya banku powinna wyznaczyć i publicznie ogłosić te towarzystwa asekuracyjne, u których, wedle jéj zdania, zabezpieczenia takowe nastąpić mają.

§. 20. Przy dysmembracyi gruntów, które bankowi za rentę odpowiadają, zastósować równie należy do owych rentów przepisy prawne, tyczące się podatków rządowych. — Może jednak żądać dyrekcya banku, aby w takim razie cząstki rentowe, które po podziale renty corocznie mniéj niż 5 srgr. wynoszą, natychmiast zostały abluowane przez wypłatę kapitału wedle przepisów §. 23.

§. 21. Renty opłacać się będą miesięcznie postnumerando wraz z podatkami rządowemi. — Ze względu na ich wybieranie i egzekwowanie służą dyrekcyi banku też same prawa, które mają władze administracyjne przy wybieraniu i egzekwowaniu podatków rządowych.

§. 22. Umorzenie rentów.

Zobowiązany uwalnia się całkiem od obowiązku płacenia nadal renty albo płacąc ową rentę ciągle przez $56\frac{1}{12}$ lat, t. j. 673 miesięcy, jeśli przekazując rentę bankowi oświadczył się za opuszczeniem jednéj dziesiątéj części całkowitéj renty; albo też płacąc przez lat $41\frac{1}{12}$, t. j. 493 miesięcy ciągle całkowitą rentę, jeśli się za jéj opłaceniem oświadczył (§. 10). — Do rentów przekazanych bankowi celem umorzenia remanentów, stosują się przepisy dotyczące całkowitych rentów.

§. 23. Wolno tymczasem zobowiązanemu umarzać już w ciągu czasu §. 22. oznaczonego całkowicie lub częściowo rentę wypłatą kapitału. Jakie sumy w rozmaitych latach obydwóch peryodów amortyzacyjnych potrzebne są do umorzenia rozmaitych ilości rentowych, to okazuje się z dołączonych tablic pod literami A i B (tablice te damy później). — Wypłaty kapitału jednakże zawsze tylko wtenczas są dozwolone, jeśli zobowiązany wprzódy uiścił się z przypadłych nań już przedtém wypłat rentowych. Każdą zatém wypłatę kapitału należy obrachować najpierw na rzecz zaległych opłat rentowych. — Nie można wypłatą kapitału umarzać ilości rentowych, które nie wynoszą okrągłych srgr. — Ilości rentowe niżéj 5 srgr. można wtenczas tylko umarzać wypłatą kapitału, jeżeli ciążąca na gruncie renta mniéj niż 5 srgr. wynosi. Trzeba jednak w takim razie rentę na raz całkowicie umorzyć.

§. 24. Takowe wypłaty kapitału (§. 23.) odbędą się po poprzedniém sześciomiesięcznem wypowiedzeniu do. 31. Marca, albo 30. Września. —

Zmniejszona (skutkiem owéj wypłaty) ilość rentowa zapłaci się po raz pierwszy w owym terminie rentowéj wypłaty, który bezpośrednio następuje po uskutecznionéj w swym czasie wypłacie kapitału.

§. 25. Jeżeli zobowiązany do opłacania renty chce wypłacić kapitał bez poprzedniego wypowiedzenia, może to w prawdzie uczynić, ale wypłatę takową uważać należy, jak gdyby nastąpiła w sześć miesięcy po 31. Marca lub 30. Września idącym zaraz po wypłacie. Jeśli wypłata kapitału następuje 31. Marca lub 30. Września bez poprzedniego wypowiedzenia, natenczas znaczy tyle, jak gdyby była uskutecznioną w następującym najbliżéj po wypłacie dn. 31. Marca lub 30. Września.

§. 26. Wypowiedzenie wypłat kapitałów odbywa się u dyrekcyi banku, albo też u urzędników upoważnionych przez nią do przyjmowania wypowiedzeń i wypłat kapitałów.

§. 27. Za każdą wypłatę kapitału wystawia dyrekcya banku kwit, w którym zarazem wyrazić musi ile zmniejszona renta na przyszłość wynosi, i w którym terminie po raz pierwszy opłacić ją trzeba. Tylko na mocy takowego kwitu zobowiązany pozbywa się stanowczo ciężaru.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Hanower, dn. 8. Marca. — Wczoraj wieczorem powrócił minister spraw zagranicznych, hr. Bennigsen, z misyi swojéj do Wiednia. — Dzisiaj na posiedzeniu izby pierwszéj zadał deputowany Wynecker ministrowi Braun pytania następujące: »czy nie należy się spodziewać przedłożeń w kwestyi niemieckiéj ze strony rządu? czy daléj jest rzeczą uzasadnioną, o czém w publiczności głoszą, że dwór pruski odwołał posła swego?« Minister Braun odpowiedział na drugie pytanie, iż żałuje, że kolega jego, minister spraw zewnętrznych, nie jest obecnym; jednakże może dać objaśnienie, że poseł pruski nie zażądał papierów zawierzytelniających, i że wprawdzie powołany został do Berlina, ale to dla tego, aby w pewnéj okoliczności, z którą szczególniéj jest dobrze obeznany, zdanie swoje objawił. W izbie drugiéj uczynił dzisiaj radzca skarbu Lang wniosek następujący: »stany powzięły wiadomość o pewnym artykule gazety hanowerskiéj z 4go m. b., którym ta podaje do publicznéj wiadomości dwa urzędowe pisma ministerstwa spraw zagranicznych z 30. Grudnia r. z. i 21. Lutego r. b., o których prawdziwości powątpiewać nie można. Lubo z dokumentów tych wykazujące się oderwanie formalne od związku z 26. Maja r. z. zawiera tylko potwierdzenie kroków, jakie rząd królewski dawno już uczynił, jednakowóż stany tym więcéj spodziewać się mogły, że rząd królewski owe wprost krajowi przedłożone dokumenta nie będzie tail przed prawną reprezentacyą, zwłaszcza, że ważność pism tych tak dla kraju jakoteż dla całych Niemiec wkładała obowiązek na rząd królewski, odpowiedzialność swoję, gdyby na to pomocy potrzebował, oddać naprzód pod rozstrzygnienie, na które jako rząd konstytucyjny odwoływać się powinien. Ponieważ tego jednak nie uczyniono, proszą więc stany, aby rząd królewski nie tylko do kumenta owe dodatkowym sposobem przedłożyć, ale także, o ile się to zgadza z położeniem czynności, dał objaśnienie względem stanu spraw niemieckich.« Gdy prezes zadał pytanie zazwyczaj używane, czy wniosek ów znajduje poparcie, powstała cała strona lewa i środek izby. Prezes przyobiecał wniosek ten umieścić na porządku dziennym przyszłego posiedzenia.

Dania.

Kopenhaga, dnia 4. Marca. — Zgromadzenie ludowe przyjęło dzisiaj 77 głosami przeciw 2 drugie odczytanie projektu do prawa względem pożyczki państwa. — Jedynie godną uwagi rzeczą jest zaciętość dzienników ministeryalnych przeciw Prusom. — Faedrelandet zamieszcza dzisiaj list z Londynu, który oświadcza, iż niezupełnie zadowolniony jest postępowaniem ludu, sejmu i rządu, które jak się zdaje, całéj ważności chwili obecnéj niepojmują. Trzeba natychmiast zażądać od Prus ścisłego, zupełnego dotrzymania układu z 10. Lipca, a zarazem wysłać flotę na morze wschodnie i północne, któraby blokadę niezwłocznie rozpoczęła jeżeliby w tygodniu lub dwóch tygodniach nienadeszła odpowiedź zadowalniająca, jeżeliby Rendsburga i Friedrichsort nieopuszczono i żołnierzy pruskich co do jednego od dopomagania buntownikom nieodwołano. Kjöbenhavnsposten zaś robi uwagę, że bezwzględne wznowienie wojny ma przeciw sobie mocarstwa większe i Jüttlandczyków. Związek z Prussami, z którego wypłynął rozejm ostatni, a którego duchem było wcielenie Szlezwigu do Danii, a Holsztynu Lauenburga do związku trzech króli, został rozwiązany, a nowa polityka stała się konieczną. — Stosunki całe jednakże nie są tak bardzo groźne, jakby się po mowie buńczucznéj dzienników tych spodziewać należało, gdyż okręty »Skirmer« i »Slesvig« donoszą, iż jako statki pocztowe odbywać będą podróże do Wismaru i Lubeki. Kopenhagska gazeta handlu i żeglugi sądzi także, iż Dania rozejmu niewypowie i że niezadługo nowy rząd tymczasowy ustanowionym zostanie. Listy prywatne z Kopenhagi są niejednakowego zdania, i kiedy jedne donoszą jako rzecz niezawodną pewne urządzenie nowego prowizoryum, inne straszą wczesném odnowieniem kroków nieprzyjacielskich.

Slezwig i Holsztyn.

Szlezwig, d. 9. Marca. — Dziennik Hamburger Correspondent stara się wykazać fałszywość pogłoski, jakoby w Kopenhadze zamyślano zgodzić się na przedłużenie rozejmu, i jakoby tam postanowiono większą część wojska rozpuścić. Dziennik ów tak daléj się wyraża: sądzimy, iż powinnością naszą jest ostrzedz przed wieściami podobnemi, które jedynie w zamiarze obałamucenia publiczności względem polityki i planów Danii rozpowszechniają. Z bardzo dobrego źródła donieść możemy, iż Dania zbroi się ze wszystkich sił, ale wszystko to dzieje się tajemnie. W ciągu zimy wyćwiczono 8 do 10,000 rekrutów. Artyleryą powiększono na 12 bateryi polowych. Piechoty jest jak dawniéj 33 bataliony, ale każdy z nich skompletowano na 1500 żołnierzy. Pułkom jazdy dodano kilkanaście szwadronów. Pomiędzy wojskiem na wyspie Alsen mówią powszechnie, że ztamtąd niezadługo obsadzą i wzmocnią wzgórza pod Düppel Plan do tego obwarowania już ułożony. Dwóch oficerów duńskich zatrudniało się przez całą zimę w Sundewitt zdejmowaniem map topograficznych i dotąd jeszcze rysują mapy i robią plany. Oprócz tego ułożono także w Kopenhadze plan oblężenia Rendsburga, i Wagnerowi polecono wyłożyć dowód, że Rendsburg jest miastem szlezwickiem, aby przed zdobyciem jego jeszcze wykazać pozorne do niego prawa. Tak pewni są w Kopenhadze, iż twierdzę tę zajmą. Na Gefion także napadną. Krótko mówiąc, nienależy się łudzić; ministerstwo duńskie pragnie wojny, i czeka jedynie na chwilę dogodną, aby nagle uderzyć, a nieprzyjaciela nieprzygotowanego zaskać mogło. Z téj tylko przyczyny rozgłaszają naumyślnie wszelkie pogłoski o zawarciu pokoju.

Zdaje się jednakże, iż cokolwiek wojska rozpuszczono, co także dzienniki niektóre potwierdzają. Do dziennika Hamb. Nachrichten napisano: »W tych dniach przechodziło tu wiele żołnierzy z Alsen puszczonych do domu. Mówią, iż to są Szlezwiczanie, którzy dłużéj służyć się wzbraniali, wyjąwszy, iżby młodszych także powołano. Ale że to teraz uskutecznić się nie dało, musiano ich więc rozpuścić.«

Kiel, 9. Marca. — Jak słychać, zgromadzenie krajowe ma być zwołane na dzień 18. Marca do Kiel. (Podobno w celu przyzwolenia podatków, gdyż budżet kończy się z ostatnim Marca.)

Apenrade, 9. Marca. — Wczoraj rano wyruszyła piechota norwegska z miasta naszego, gdzie w ostatnich czasach stała załogą, i udała się do Hadersleben, a wojska szwedzkie, które stały pomiędzy Apenrade a Flensburgiem, do nas przyszły.

Francya.

Paryż, d. 9. Marca. — Na wczorajszéj radzie ministrów w pałacu elizejskim byli w skutek szczegółowego wezwania wszyscy podsekretarze stanu z różnych ministerstw.

Monitor zamieścił dekret L. Napoleona, którym znosi na wniosek ministra wojny dom inwalidów wojskowych w Awinionie, założony z wielkim domem inwalidów w Paryżu za czasów pierwszéj rzeczypospolitéj. Tameczných inwalidów przeniosą do Paryża i umieszczą w głównym zakładzie, który liczy 3403 inwalidów.

Minister wojny polecił komissyi złożonéj z najznakomitszych oficerów wypracowanie nowéj organizacyi wojska.

Mówią o zmianie ministerstwa, a w miejsce d'Hautpoula i F. Barrota podają jen. Magnana i reprezentanta Bochera.

Dziś rozdawano w zgromadzeniu narodowém pomiędzy reprezentantów projekt podany przez Pradiego z lewéj strony, względem odpowiedzialności prezydenta rzeczypospolitéj, ministrów i innych pełnomocników władzy wykonawczéj. Prezes komissyi popiera projekt Pradiego, z wyjątkiem jednak dodatku do niego, jak należy urządzić organizacyą prawnego oporu, jeżeli wybuchnie powstanie lub zamach zostanie wymierzony naprzeciw rzeczypospolitéj. Spodziewać się jednak należy, że i pod ostatnim względem wkrótce prawo przedłożoném zostanie, ponieważ wiele rad jeneralnych o nie wnosiło z tą uwagą, iż w razach podobnych same się zawiążą w rządy lokalne.

Mówią, że komissya jeszcze niewydała żadnéj opinii względem wniosku prokuratora o pozwolenie oskarżenia Michela. Dziś nawet mówią, że prokurator nieotrzyma podobnego zezwolenia, ponieważ przekonano się, że prokurator tylko na fałszywych sprawozdaniach dzienników reakcyjnych osnował swój wniosek. — Komisarz policyi Roze, który na d. 24. Lutego kazał pozdejmować wieńce z balustrady kolumny lipcowéj dopiero wtenczas wezwanym został przez wyższe władze, aby się podał do dymissyi i prosił o pensyą. Wciąż odbywają się pielgrzymki na plac bastylii z wieńcami kwiatów. Mówią, że policya zabrała ogromny wieniec nadesłany przez więźniów politycznych osadzonych w St. Pelagie. Dzienniki socyalistyczne upominają lud, aby się wstrzymał od wszelkiéj manifestacyi, któraby pociągnęła za sobą wystąpienie wielkiéj siły zbrojnéj.

Według doniesienia z Metz nadesłanego, przybyło tam 10 huzarów pruskich z końmi i całym rynsztunkiem. Są to dezerterowie z armii pruskiéj. — Według dziennika Siecle wojsko powiększéj części głosowało za kandydatami socyalistycznymi. — Dzienniki zaś porządku twierdzą przeciwnie.

Pismo Vaucorbeila względem przeglądu konstytucyi i doradzające władzy wykonawczéj, aby się postawiła w razie potrzeby nad zgromadzenie narodowe w celu zmiany konstytucyi, wciąż wzburza umysły, ponieważ widocznie napisaném zostało pod wpływem prezydenta lub jego przyjaciół i zapewne podczas wyboru reprezentantów wywrze wpływ znakomity. Siecle zaręcza, że Vaucorbeil jest muzykantem i przyjacie-

lem bibliotekarza Ludwika Napoleona, który to pismo ogłosił i użył nazwiska na tytuł Vaucorbeila. Nawet dzienniki legitymistyczne bardzo są oburzone tém pismem, które nazywają nową odezwą do wojny, prowokacyą do gwałtów i zamachów politycznych. Żądają też oświadczenia ze strony przyjaciół prezydenta, aby uśmierzyć wzburzone umysły. Mówią nawet, że nastąpi w skutek tego interpellacya w zgromadzeniu narodowem. Dzienniki opozycyjne biorą z tego powodu pochóp do protestacyi i zalecają wszystkim wybór trzech kandydatów socyalistycznych, jako ostatnią przestrogę, którą dać należy prezydentowi rzeczypospolitéj. Organ burżuazyi najbardziéj upowszechniony le Siecle, postanowił w skutek ogłoszonéj téj broszury głosować za de Flottem, przeciw któremu dotąd protestował w imieniu mieszczaństwa, a dziś la Presse wzywa nawet Constitutionnela, dziennik Sporów i Opinion publique, jedném słowem wszystkie dzienniki, które się obawiają tryumfu imperializmu, aby głosowały za trzema kandydatami socyalistycznymi. Gdyby te dzienniki, — mówi la Presse — wiedziały wszystko, co my wiemy, niewachałaby się pójść w ślady dziennika le Siecle. Oszukują prezydenta rzeczypospolitéj, wprowadzają go w błąd, jego orszak namawia go do uzurpacyi władzy. Potrzeba więc zanieść protestacyą. Jutro nastręczy nam się sposobność. Któż może się wahać w wyborze list, na jednéj stoi: wzmocnienie rzeczypospolitéj i postęp, na drugiéj zaś: obalenie rzeczypospolitéj i despotyzm.

Na posiedzeniu wczorajszém zgromadzenia narodowego odczytuje przewodniczący listy arcybiskupa paryskiego, w którym dziękuje za przesłanie mu 1000 fr. na ubogich, z oszczędności zaprowadzonéj w bufecie reprezentantów, urządzonym kosztem publicznym. Następnie przewodniczący odczytuje zażalenie wyborców z departamentu Allier przeciw reprezentantowi Mathé, którego w Monitorze nazwisko zamieszczoném jest jako odwiedzającego zgromadzenie, a tymczasem on sam bawi od 19. Lutego w departamencie. Dupin oświadcza: ponieważ skarga ta pokazała się uzasadnioną, przeto wnoszę, aby reprezentantowi odcięto diety począwszy od 19. Lutego aż do dnia powrotu do zgromadzenia narodowego i ogłoszenie tego wypadku dla przestrogi innych reprezentantów. Przewodniczący odczytuje zapytanie członka lewéj strony: czyli jest prawdą, jak zaręczał minister spraw wewnętrznych, iż wieńce z kolumny lipcowéj zdjęto bez rozkazu? i czyli jest prawdą, że ajenta policyjnego, który ten rozkaz wypełnił, oddalono z urzędu? Minister spraw wewnętrznych oświadcza, że dopuszczono się błędu i zań karę wymierzono. Cambier chce czytać artykuł z la Pressy, że rozkaz ten wydał prefekt policyi Carlier i że urzędnik policyjny który ten rozkaz wypełnił, jest jeszcze w urzędowaniu, jak o tém wie cały Paryż, — ale prawa strona go krzykiem zagłusza i głosuje za porządkiem dziennym, bez uwzględnienia dalszych w téj mierze zapytań. Następnie rozpoczynają się rozprawy nad projektem do urządzenia dla robotników kas pensyjnych i towarzystw do wzajemnego pomagania sobie. Komissya zażądała wyrzeczenia nagłości dla tego projektu, to jest, aby trzy razy niebył poddawany pod rozprawy. Maugin temu się opiera, jakoż nagłość odrzucono, ponieważ przedmiot ten zbyt jest ważny, aby o nim stanowić na jedném posiedzeniu. Maugin sądzi, że projekt urządzenia podobnych kas będzie odrzuconym, boby po trzech jeneracyach obarczył kraj 175 do 283 milionami nowych rent i sprowadził bankructwo. Dufougeroux przemawia za projektem, który jedynie ochronić może klassy robocze przed sidłami zastawionemi przez socyalizm. Uchwalono w końcu drugie odczytanie tego projektu. Potém odczytano mnóstwo projektów podrzędnych bez rozpraw i nakoniec z porządku dziennego przedłożono budżet państwa na rok. 1850., ale z powodu spóźnionéj pory rozprawy nad nim odłożono do dnia następnego.

— Na posiedzeniu dzisiajszém zgromadzenia narodowego rozwodzi się Maugin nad swym wnioskiem, względem założenia banków po departamentach, które nazywa bankami kantonalnemi. Naprzód ogranicza wniosek swój na proste upoważnienie zakładania takich banków, jakie istną w Niemczech i które za wzór podaje. Nadużycia w Anglii i Stanach zjednoczonych chce ukrócić przez ograniczenie not bankowych, nad któremi służyć ma kontrola rządowi. Maugin nie uważa pieniędzy za najlepszy środek obiegowy, bo pieniądze u mniéj ucywilizowanych narodów tylko służą za jedyny środek obiegowy. Francya pod tym względem równa się Turcyi, i powinna nareszcie przez założenie banków ułatwić kredyt małym posiedzicielom gruntów, kramarzom, fabrykantom, jaki mają pod rządami nawet absolutnemi w Niemczech. Bankierowie i ich stronnicy nieżyczą sobie tego z powodów jatnych, ale kraj niepowinien dać się wodzić jednemu stronnictwu, które się składa ze 100 osób, a których kapitał niewynosi więcéj jak 120 milionów fr., jak się to okazało po rewolucyi lutowéj, kiedy swe pieniądze wysyłali do Anglii. Maugin chociaż należy do większości zgromadzenia, żąda wbrew wnioskowi komissyi, uwzględnienia jego projektu. Leon Faucher występuje przeciw Mauginowi i wynosi pod niebiosa teraźniejszą instytucią banku francuskiego i jego zasługi względem lutowéj rewolucyi. Chwali rząd tymczasowy za wcielenie departamentalnych banków do banku Francyi. Papiery bankowe ułatwiały cyrkulacią, jak to rachunki pokazują, ale interesa wstrzymały się, a znaki cyrkulacyi bez interesów niemogą się mnożyć bez potrzeby i bez narażenia się na bankructwo. Wszytko to pochodzi z téj przyczyny, że kraj nie jest pewnym pod względem teraźniejszości i przyszłości. Trzeba przekonać się wprzód, czyli rzeczpospolita przedstawia rząd rzeczywisty. Maugin drwi sobie z Fauchera, który chce się pływać nauczyć bez wody. Użyjcie środków zaufanie wzbudzających, a nowa rewolucya niewybuchnie. Morellet socyalista powiada, że tu chodzi o utrzymanie przywileju kilku osób lub o rozszerzenie kredytu wszystkim obywatelom. Zgromadzenie jednak, po przystąpieniu do głosowania, odrzuca wniosek Maugina głosom 351 naprzeciw 236 i odracza posiedzenie.

Co do właściwych nowości politycznych odsyłamy czytelnika do naszéj korespondencyi; dzisiejsze dzienniki nic ważnego niezawierają, komissya skarbu rozdała dzisiaj reprezentantom ogromny raport pana Berryera nad projektem budżetu na r. 1850. Sprawozdanie to zawiera 204 stronnic drukowanych. Oto bilans wydatków ogólnych według wniosku komissyi.

Budżet zwyczajny.

Dług publiczny	386,287,193.
Dotacye	9,048,000.
Ministerya.	
M. sprawiedliwości, spraw. zagr., ośw. publ., wyznań, spr. wewn., rolnictwa i handlu, robót publicznych, wojny, marynarki i kolonii, skarbu	731,360,919.
Koszta poboru	150,449,921.
Wypłaty i zwroty	81,861,955.
Razem	1,369,007,987.

Budżet nadzwyczajny.

Wydatki nadzwyczajne dla wydziału oświecenia, robót publicznych, wojny i marynarki	58,837,987.
Ogół wydatków	1,427,845,487.

Komissya poczyniła znaczne zmniejszenia, które projekt rządowy na r. 1850. obcięły o 84,114,897 fr.

Kores. W szkole polskiéj w Paryżu na rok, a najwięcéj na dwa, rząd udzieli zasiłków, bez których musiałaby się rozsypać, a byłoby to rzeczywistą szkodą, gdyż są w niéj subjekta, z których wyrobić by można ludzi pożytecznych krajowi. — Wartoby, ażeby ludzie serca, patryoci zwrócili na to uwagę i zgromadziwszy jakie okruchy, nadsyłali je dla sierot — ja nie tracę nadziei w przekonaniu, że Pan Bóg nam dopomoże. Z niemałym trudem skierowałem umysł młodzieży na drogę moralności i pracy; spodziewam się, że ziarno na téj roli nie przepadnie. Dla tego pracuję i nie zrażam się, choć mię po zapłatę odsyłają do bożéj opatrzności — oprócz dyrekcyi, która zabiera mi mało czasu, kłopotów i zatrudnień, wykładam jeszcze kursa języka i literatury polskiéj, historyi i jeografii polskiéj, filologii i rysunków topograficznych w czterech klasach; w ogóle na miesiąc 68 godzin i to gratis od trzech lat, i to w oczekiwaniu ażali nie znajdzie się jaki patryota, dobrodziéj, któryby w szkole polskiéj paryzkiéj zafundował katedrę literatury i historyi polskiéj. — Poszukaj tam kochany rodaku takiego fundatora — a dla niego i ciebie wdzięczność nasza będzie świętym długiem. — Dziś w szkole jest 130 uczniów internów — 40 externów, a 200 kandydatów, pomiędzy którymi jest najmniéj 25 sierót bez ojca lub bez matki. — Widzisz więc, iż jest koło czego chodzić, jest się czém zająć, jest materyał, z któregoby można było w przyszłości coś pięknego zbudować, ale potrzeba na to funduszów. (Gaz. pol.)

Szwajcarya.

Na kilkokrotne zapytywania względem prawdziwości pewnych pogłosek, zasięgnęła rada federacyjna od rządu tessyńskiego wiadomości, że w kantonie tym bawi obecnie około 300 wychodzców włoskich, powiększéj części robotników, jeden Polak i kilku Węgrów, którzy teraz w polu pracują. Niemasz w Lugano żadnego komitetu rewolucyjnego, i nikt niemyśli o zbrojeniu się. We względzie poruszeń wojska austryackiego nic niedoniesiono.

Włochy.

Turyn, dnia 2. Marca. — Ministerstwo spraw wewnętrznych Sardynii wzywa okólnikiem intendantów prowincyi, aby organizacyą instytutu gwardyi narodowéj jak najspiesznéj uskutecznili i ministerstwu w tym celu spis dokładny zasobów broni przesłanéj im już dla uzbrojenia gwardyi obywatelskiéj doręczyli. Z 481 osób starających się o naturalizacyą piemontską, 344 już takową otrzymało. Reszta częścią odpowiedź odmówną otrzymała, częścią komissya w tym celu ustanowiona oświadczyła niekompetentność swoję, częścią sprawa ich jeszcze się toczy.

W nocy z 22. na 23. uciekło z więzienia pretoryalnego trzech łupieżców publicznych w sposów rzucający bardzo złe światło na gorliwość ich dozorców. Uwięzieni wyjęli naprzód astrych ceglany, zrobili dziurę w znajdującém pod nim sklepieniem, którą przy pomocy kołder spuścili się do wysokiéj sali sądowéj położonéj na pierwszém piętrze, a z tamtąd oknem po skręconych prześcieradłach na małą boczną uliczkę uciekli. Należy tu wziąść na uwagę, że żandarmi straż odprawujący mają na dole strażnicę i po ulicy Pistoja każdéj nocy chodzą patrole. — Dnia 22. wręczyło dwóch członków kolegium kardynalskiego jenerałowi Baraguay Hiliers w imieniu papieża medale z bronzu wybite z rozkazu jego świątobliwości, a przeznaczone do rozdzielenia pomiędzy żołnierzy francuskich, którzy do wyprawy na Rzym

należeli, a przytém inne także ordery znależącemi do nich dyplomami. Jenerał przyjął dar ten bardzo uprzejmie i zapewnił, że tak pulkom znajdującym się jeszcze w państwie rzymskiem, jako też tym, które już do domu odeszły, stósownie do zasług położonych takowe prześle. — Wojsko papieskie liniowe zupełnie ustąpiło z miasta Ferrary, i użytem zostanie na prowincyi do pomocy przy chwytaniu rozbojników.

Turin, dnia 4. Marca. — Rząd ma zamiar wystawić dwa korpusy armii, które w razie potrzeby zamienią się w korpusy obserwacyjne. Poseł austryacki wręczył ministerwu sardyńskiemu spis osób takich, które rząd jego uważa za niebezpieczne dla porządku i pokoju publicznego. — Mówią, że jeneral Cordowa ustanowił 12dniowy termin dla powrotu papieża; po upływie tego czasu wojsko hiszpańskie odpłynie do Barcellony. Jenerał Cordowa wyjechać ma do Neapolu.

Według listu z Rzymu pod dniem 1. Marca pisanego, majątek wychodzców z państwa rzymskiego przez rząd zagrabiony wynosi 800,000 skudów (4,000,000 franków). — Dnia 24. Lutego znajdowały się wojska hiszpańskie jeszcze w Terracinie, lubo już dość dawno odebrały rozkaz do pochodu. — Podług gazety bolońskiéj Austryacy w przeciągu pierwszych 10 dni Lutego aresztowali w legacyach 86 osób, a przeszło 100 mieszkań przetrząsnęli. — Dziennik Opinione zapewnia; że poseł austryacki, hr. Appony, przesłał notę do rządu sardyńskiego, w któréj lubo w wyrazach nader umiarkowanych, daje mu do zrozumienia, że przyjęcie kilkunastu w nocie wymienionych wychodźców mogłoby być niebezpiecznem dla spokojności, i że lepiejby było, z kraju ich wypędzić. Rząd jednakże podobno na ten raz nieuwzględnił téj opiekuńczéj dorady, ale może tylko dla pozoru, a późniéj niby to z własnego natchnienia chwyci się środków zgodnych z życzeniem Austryi.

Austrya.

Wiednia. — Ministeryum postanowiło, że używana dotąd klauzula, względnie udziału w tajnych towarzystwach, ma być wyrzucona z roty przysięgi urzędników. Wszakże w rewersach oficerów klauzula ta zostaje utrzymaną. — Ministerstwo handlu zajmuje się obecnie modyfikacyą taryfy transportu towarów na kolejach żelaznych, własnością państwa będących.

Urzędowe dzienniki węgierskie ogłaszają wyroki sądu wojennego w Aradzie, na 15 byłych oficerach ces. wojska zapadłe. Inkwizyci: Lukacs, Damaszkin, Bartha i Bölcs skazani zostali na śmierć przez rozstrzelanie, bar. Messena, Franciszek, Dobiecki, Hietsch, Stark, Reindl i Schatzberg na 12letnie, Reidl, Pelczer i Krobath na 10letnie, Soterius na 3letnie więzienie forteczne. Flzm. Haynau w drodze łaski zmienił karę śmierci na więzienie od 12—16.

Fzm. Haynau wydał przed kilkoma dniami następujący rozkaz do wszystkich władz w Węgrzech: »Gdy powszechnie jest wiadomo, że węgierscy wichrzyciele, szczególniéj zaś zbiegli za granicę przywódzcy powstania wzięli sobie za zadanie wystawiać w najczarniejszych kolorach barbarzyńskiéj surowości, postępowanie sądów austryackich przeciwko powstańcom, jest więc interesem anstryackiego rządu odpowiedzieć na te haniebne kłamstwa faktami, i owe niezliczone ofiary, które pod katowskim mieczem węgierskiego terroryzmu padały, liczebnie i po nazwisku do publicznéj podać wiadomości,« itd. Aby zaś ułatwić zebranie potrzebnych ku temu dokumentów, i w ten sposób jak najprędzéj honor Austryi uratować, polecono ogloszenie z ambon niniejszego rozkazu.

Wczoraj odjechało do Preszburga kilkunastu magnatów węgierskich, którzy od pewnego czasu zostawali w Wiedniu. Między niemi byli hr. Karolyi, Festetics, Palffy, Apponyi, Teleky, Esterhazy, Szechenyi itd.

Rodzina Rothschildów, która w roku zeszłym zarządziła rewizyą swojego majątku, posiada w aktywach 100 milionów złr. m. k., a przez swój kredyt rozporządza sześćkroć większym kapitałem.

Z Bukaresztu donoszą, że ces. ros. konsul w Moldawii i Wołoszczyznie p. Kotzebue, mianowany został radzcą stanu i powołany do Petersburga. Jen. Duhamel wraca do Bukaresztu z tytułem nadzwyczajnego komisarza, jeneralnego konsula, dyplomatycznego ajenta i komendanta wszystkich wojsk rosyjskich stojących w księstwach naddunajskich i tamże przybyć mogących. Ta nominacya wcale nieprzychylnie przyjęta została przez jenerałów armii okkupacyjnéj, a jen. Hasford natychmiast podał się do dymisyi.

Ostatnie korespondencye z Zagrzebia potwierdzają wiadomość o wzięciu twierdzy Bihacza przez bośnijskich powstańców. Tamtejszy basza uciekł do Trawnika. Powstańcy wzięli twierdzę podstępem; dopomogła im niepojęta niedbałość baszy.

Galicya.

Kraków, 8. Marca. — Czytamy w dzienniku Wanderer: »Komissya gubernialna w Krakowie, która jako naczelna władza administracyjna 6ciu obwodów zachodniéj Galicyi, 1. Lutego czynności swoje rozpoczęła wkrótce zajmie się kwestyą wynagrodzenia właścicieli ziemi krakowskiego okręgu za zniesienie ciężarów gruntowych.«

Gazeta Neue Zeit pisze: Z pewnego źródła dowiadujemy się, że organizacya sądowa Galicyi (z wyjątkiem Krakowa i Bukowiny) ma być następna: sąd apelacyjny we Lwowie; ośm sądów krajowych: w Bochni, Tarnowie, Rzeszowie, Przemyślu, Samborze, Złoczowie, Tarnopolu i Stanisławowie, każden na dwa obwody; daléj 10 sądów kolegialnych: w Wadowicach, Sączu, Jaśle, Sanoku, Stryju, Żółkwi, Brodach, Brzeżanach, Jagielnie i Kołomyi; — nakoniec 166 sądów okręgowych, tojest 21 pierwszéj, 41 drugiéj a 104 trzeciéj klassy. Organizacya ostatecznie ma się zacząć 1. Maja. Daj Boże!«

Wczoraj na Podgórzu zdarzył się smutny wypadek. Młody zegarmistrz liczący około lat 20, rodem z Czech, przyciśnięty długami, zaciągniętemi w skutek nieporządnego życia, z rozpaczy powiesił się we własnym pokoju na chustce od szyi.

Grecya.

Podług dzienników czeskich żyje teraz w Grecyi 860.000 mieszkańców wolnych a 150,000 niewolników.

Jeden korespondent francuski pisze: »nie ma wątpliwości, że rząd rossyjski przesłał notę do gabinetu angielskiego. Jest ona podpisana 19. Lutego. Poseł rossyjski w Londynie wręczył odpis jéj lordowi Palmerston, co w zgromadzeniu ministrów zdumienie niejakie sprawiło, gdyż nikt niespodziewał się takiego zawikłania sprawy greckiéj. Kilku przyjaciół ministerstwa angielskiego poruszyło wszelkie sprężyny dla jéj zatajenia. Chociaż niezmożemy podać jéj w całéj obszerności i dosłownie, przytaczamy jednak treść dokładną. Nesselrode maluje zdumienie i boleść cara, skoro powziął wiadomość o postępowaniu floty angielskiéj przeciw Grecyi, niewspominając o dawniejszych działaniach, o pojawieniu się okrętów angielskich na Dardanellach, wbrew traktatom z roku 1841.

Że gabinet angielski działał bez wszelkiego poważania Francyi i Rossyi, które przecież także są opiekunkami Grecyi. Byłoby powinnością jednozgodnie postępować. Gabinet angielski powinien był zażalenie swoje podać do gabinetu rossyjskiego i francuskiego, któreby mu były dopomogły. Ruch nagły floty angielskiéj tym bardziéj zadziwił, iż gabinet angielski krótko przedtém oświadczył, że nader pilnie przykładać się będzie, do wstrzymanie spokojności i porządku w Europie.

Jak tu pogodzić oświadczenie to z działaniem i dwukrotnem odmówieniem przyjęcia pośrednictwa Francyi i Rossyi. Co się tyczy wysp Cervi i Sapienzia protestuje nota wyraźnie przeciw wszelkim krokom nieprzyjacielskim naprzeciw nim. Nesselrode poleca posłowi rossyjskiemu w Londynie, aby przedstawienia jak najenergiczniejsze poczynił lordowi Palmerstonowi, iżby obecne położenie rzeczy w Grecyi jak najwcześniéj się ukończyło. Nota wyrzeka nadzieję, że przedstawienia owe wywrą skutek pomyślny, w przeciwnym zaś razie musiałaby Rossya sądzić, że Anglia, ufając w swoję potęgę morską, chce zupełnie odrębne zająć stanowisko, i słuchać jedynie swego interesu.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Grunt tu w miejscu pod Nr. 8. i 9. położony, do massy konkursowéj kupca Leonarda Usinger należący, otaxowany na 5471 Tal. 2 sgr. 6 fen. wedle taxy, mogącéj być przejrzanéj wraz z wykazem hypotecznym i warunkami w Registraturze, ma być dnia 25. Lipca 1850 przed południem o godzinie 11stéj w miejscu zwykłém posiedzeń sądowém w drodze dalszéj subhastacyi sprzedany.

Wszyscy niewiadomi pretendenci realni wzywają się, ażeby się pod unikniemem prekluzyi zgłosili najpóźniéj w terminie oznaczonym.

Inowracław, dnia 14. Grudnia 1849.

Król. Sąd powiatowy. Wydz. I.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Folwark wieczysto-dzierżawny Wenecya w pow. Szubińskim, do Andrzeja Iłowieckiego należący, oszacowany na 28105 Tal. 20 sgr. 1 fen. wedle taxy, mogącéj być przejrzanéj wraz z wykazem hypotecznym i warunkami w Registraturze, ma być w terminie do dalszéj licytacyi na dniu 22. Maja 1850. przed południem o godzinie 11stéj w miejscu posiedzeń zwykłych sądowych sprzedany.

Niewiadomy z pobytu wierzyciel Krzysztof Heyn zapozywa się niniejszém publicznie.

Szubin, dnia 29. Sierpnia 1849.

Król. Sąd powiatowy; wydział I.

Podaje się niniejszém do wiadomości publicznéj, że wdowa Berta Karger z Grodziska z domu Lewy, i Salomon Königsberg kupiec z Rogoźna, kontraktem przedślubnym z dn. 19. Grudnia r. z. wspólność majątku i dorobku wyłączyli.

Rogoźno, dnia 7. Lutego 1850.

Król. Sąd powiatowy.

Ceny targowe w mieście POZNANIU.	Dnia 13. Marca. 1850. r.					
	od			do		
	tal.	sgr.	fn.	tal.	sgr.	fn.
Pszenicy szefel	1	18	11	1	25	7
Żyta dt.	—	24	5	—	27	9
Jęczmienia dt.	—	22	3	—	24	5
Owsa dt.	—	15	7	—	16	11
Tatarki dt.	—	22	3	—	24	5
Grochu dt.	—	26	8	1	1	1
Ziemniaków dt.	—	11	1	—	12	5
Siana cetnar	—	20	—	—	25	—
Słomy kopa	5	—	—	6	—	—
Masła garniec	1	10	—	1	15	—